

KUTATÓCSOPORT NEVE:
MTA-DE Közszolgáltatási Kutatócsoport
Kutatócsoport-vezető neve:
Horváth M. Tamás
Megalakulásának éve:
2012
Cím: formátum: irányítószám, város, utca/tér stb., házszám
4028 Debrecen, Kassai út 26.
Postafiók címe: irányítószám, város, Pf. száma
4002 Debrecen, Pf.: 400.
telefonszám: formátum: (01) 234 567
(52) 512 700/77192
honlap:
https://jog.unideb.hu/hu/kutatasaink/mta-kutato csoport
e-mail:
kozszolg.kut@law.unideb.hu

Kiemelt tudományos eredmények a 2020. évben

[1.1 Covid19: a koronavírus-járványhoz kapcsolódó kutatások]

Az állami szerepek erősödnek a mai piacgazdaságok szolgáltatási szektorában, és ennek ágazati mélységű, de átfogó megnyilvánulásai egyre inkább közös rendszert formálnak. Az állam továbbá mint tulajdonos is, mindig jelen volt a piacgazdaság különböző szegmenseiben. A korábbi pénzügyi válság idején a beavatkozás ezen formája is egyre inkább szembeötlő lett. A koronavírus következtében kialakuló újabb krízis reálgazdasági eszköztára erre az eredendően is meglévő sajátosságra ráépülhetett. Kutatócsoportunk „Az állami szabályozó szerepek újraértékelődése a szolgáltatásokban” című projektje elsődlegesen a központi szervezésű közszolgáltatások körében vizsgálja az újabban alkalmazott állami részvételi formákat. Kiemelt eredmény az állam vállalattulajdonosi szerepének értelmezése európai összehasonlításban, amit a vállalati tulajdonosként mutatkozó államról szóló publikációnk foglal össze (Jogtudományi Közlöny, 2020/9.). Igazoltuk továbbá, hogy a tagállami hatásszintnek a kiszélesedése jelentős részben az uniós jogalkotási és jogalkalmazási irányok vektorainak eredője [Bartha, I.–Horváth, T. M., 'Does Not It Matter? Widening of Derogation for Services of General Interests', *Maastricht Journal of European and Comparative Law* 2020/1. <http://real.mtak.hu/106139>, a tanulmányt rangos külföldi folyóiratban megjelent, a COVID-19 uniós állami támogatási szabályozásra gyakorolt hatását [elemző írás](#) is idézi].

[6. Egyéb]

A kutatás egésze az ágazati részletezettség szintjén rendszerezi az állami szabályozó szerepek konkrét megnyilvánulásait. Így különösen a telekommunikáció, a hírközlés, a média, az energiaszektor, a közlekedés terén vizsgálja a liberalizáció utáni időszak fejlődését és ellentmondásait. A hálózatos infrastruktúrán túl olyan humánszolgáltatási struktúrákra is kiterjed a kutatás mint a felsőoktatás rendszerei.

Tudományszervezési eredmények

1. Általános ismertető

„Az állami szabályozó szerepek újraértékelődése a szolgáltatásokban” című projektünk elsődlegesen központi szervezésű közszolgáltatások (energiaellátás, telekommunikáció, hálózatos, illetve humánszolgáltatások nagy rendszerei stb.) között és egyes nem teljes piacos szolgáltatások körében, ágazati részletezettség szintjén elemzi és értékeli az újabban alkalmazott állami részvételi formákat.

Állításunk szerint az állami szerepek – ilyen vagy olyan okból – erősödnek a mai piacgazdaságok szolgáltatási szektorában. E jelenség ágazati mélységű, de átfogó megnyilvánulásai egyre inkább közös rendszert formálnak. Az állam ezen arculatának formálása az Európai Unióban jelentős részben nemzeti szabályozási hatáskör. Kutatásunk során meghatározó eredmény annak igazolása, hogy a tagállami hatásszintnek a kiszélesedése valójában az uniós jogalkotási és jogalkalmazási gyakorlati irányoknak, mint vektoroknak az eredője. Újabb szintetizáló publikációnk a tárgyban: Bartha Ildikó, Horváth M. Tamás, An Extension of Exemptions: Systemic Shifts in EU Law and Policies. *International Review of Administrative Sciences* 88(2), (IF 2.129) elfogadás alapján megjelenés alatt áll; online first változata 2020-ban már [megjelent](#).

A kutatócsoport fontos eredményei 2020-ban egy szerkesztett kötetben, 10 magyar, illetve angol nyelven írt könyvfejezetben, valamint 14 magyar és angol nyelven, itthon és külföldön megjelent (köztük az SJR nemzetközi folyóiratlistán egy Q1 és egy Q2 rangsorolású) szakfolyóirat-cikkben kerültek publikálásra, további tanulmányok megjelenés alatt vannak. A Kutatócsoport keretében elkészült tudományos publikációk idézőinek száma 2020-ra meghaladta az 1000-et (ebből 967 független idéző, illetve majdnem 100 külföldi közlőhelyen megjelent közlemény) (forrás: mtmt).

2. Tudomány és társadalom, társadalmi hasznosság

Célunk, hogy eredményeink valóban eljussanak a szakmai közvéleményhez. A 2015-ben elindított szakmai blogoldalakat (kozjavak.hu és publicgoods.eu) továbbra is folyamatosan működtetjük, csakúgy mint a magyar nyelvű *Közjavak* és az angol nyelvű *Public Goods and Governance* elektronikus („D” kategóriás) tudományos folyóiratainkat. A blog olvasottsága az elmúlt évben csaknem megduplázódott: a legnépszerűbb magyar nyelvű írást mintegy 24 500-an, a legkedveltebb angol nyelvűeket több mint 10 000-en olvasták.

A kutatás társadalmi hasznossága a globális piacgazdaságban a válsághelyzetek, jelenleg a COVID-19, kezelése során a társadalmi cselekvés új paradigmái közigazgatásszervezési tartalmainak meghatározása ágazati mélységben és ilyen összefüggések alapján. A COVID-19 válságot is érintő részeredményeink 2020-ban a [Közjogi Szemle 2020/2. számának](#) tematikus rovata a kutatócsoport tagjainak írásaival és vendégszerkesztésével; kapcsolódó írások közzététele a fenti blogoldalakon és folyóiratokban; szakvélemény készítése a Kúria számára a német közigazgatási bíróságok vonatkozó gyakorlatáról; online szakmai műhelybeszélgetés szervezése.

3. A kutatóhely K+F+I együttműködései az elmúlt két évben

2019-20 években összesen 8 hallgató folytatta doktori tanulmányait a kutatásvezető, illetve a kutatócsoport egy tagjának konzulensi irányítása mellett; mindegyikük az ötéves kutatási projekthez kapcsolódó témában. Közülük két hallgató (konzulensük Bartha Ildikó) – mindketten a kutatócsoport tagjaként – sikeresen megvédte doktori disszertációját (előbbi angol nyelven 2019-ben, utóbbi 2020-ban).

4. A kutatóhely pályázati tevékenysége az elmúlt két évben

A kutatócsoport vezetőjének irányításával és három tagjának részvételével 2020-ban NKFI-OTKA kutatás indult, amely a gazdasági és társadalmi működés közösségi feltételeit biztosító kormányzati funkciók európai uniós szabályozási keretének mai változási folyamatát vizsgálja. Kiemelt terület többek között az állami támogatások belső piaccal összeegyeztethetőségének alakulása, valamint az állami tulajdonosi szerep a vállalati gazdaságban.

5. *Javaslat kutatókra, akikkel interjú készülhetne*

Tudományos eredmény és a témában (állam vállalattulajdonosi szerepe) gyakorlati tapasztalat okán: Horváth M. Tamás (horvath.m.tamas@law.unideb.hu).

6. *Kiemelt tudományos publikációk*

1. Bartha, I. – Horváth, M. T. (2020): An Extension of Exemptions: Systemic Shifts in EU Law and Policies. *International Review of Administrative Sciences*. 88(2) pp. 1–17. <http://real.mtak.hu/123462>
2. Bartha, I. – Horváth, M. T. (2020): Does Not It Matter? Widening of Derogation for Services of General Interests. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*. 27(1) pp. 55–74. <http://real.mtak.hu/106139>
3. Bordás P. – Bartha I. – Horváth M. T. (2020): Jobban teljesít. Centralizáció és minőség. *Politikatudományi Szemle*. 29(1) pp. 73–96. <http://real.mtak.hu/123463>
4. Horváth M. T. (2020): Farkas a csónakban. A vállalati tulajdonosként mutatkozó állam. *Jogtudományi Közlöny*. 75(9) pp. 349–358. <http://real.mtak.hu/123461>
5. Bartha, I. (2020): Protected by Monopolies? Access to Services of General Interests on the EU Internal Market. *Public Goods and Governance*. 5(1) pp. 37–58. <http://real.mtak.hu/123464>